

ROSA PODCASTS: PSYKISK LIDELSE OG RUSMIDLER

Hovedpointer fra psykolog og VISO-ekspert Steen Guldagers oplæg på projekt RoSa's temadag om psykisk lidelse og rusmidler er samlet i en podcast-serie.

De fire podcasts kan anvendes som dialogstartere, f.eks. på team- og personalemøder. Podcast-serien bygger på interview-optagelser og klip fra Steen Guldagers oplæg. De enkelte podcasts varer 7-9 minutter og serien indeholder følgende episoder:

Hønen og ægget

7.24 min. - [lyt]

Steen Guldager forklarer, hvordan vi kan forstå sammenhængen mellem den psykiske lidelse og afhængighed af rusmidler. Han understreger, at forskningen på området er entydig – vi ved faktisk godt, hvad der kommer først. Afhængighed af rusmidler er en komplicerende følgelidelse af en mere grundlæggende lidelse og ikke noget, der kan behandles isoleret.

Den viden er helt afgørende for, hvordan vi bedst hjælper mennesker med psykisk lidelse og en samtidig afhængighed af rusmidler. Vi må ikke stirre os blinde på afhængigheden af rusmidler men sikre os, at vi får hele billedet med.

Fordomme og dæmonisering

7.08 - [lyt]

Er der fare for at man kommer til at dæmonisere, fordi man føler sig afmægtig, når man skal hjælpe mennesker med en psykisk lidelse og samtidig afhængighed af rusmidler? Det mener psykolog og VISO-ekspert Steen Guldager, at der er, fordi dybtliggende fordomme om afhængighed af rusmidler står i vejen. Steen opfordrer til, at vi dropper "forstads-

villavejsfagligheden" og husker at se mennesket bag diagnose og afhængighed.

Kognition og kompensation

7.44 min. - [lyt]

Skyldes det borgerens manglende motivation, hvis indsatser til mennesker med psykisk lidelse og samtidig afhængighed af rusmidler ikke virker? Nej, ifølge Steen Guldager er alle mennesker motiverede for et bedre liv. I stedet kan det handle om, at indsatsen ikke matcher borgerens kognitive funktionsniveau. Hvis det er tilfældet, bør vi sætte ind med kompensation i stedet for at tale om motivation. Ellers risikerer vi bogstavelig talt at skulle slukke brande, som et af Steens eksempler fra den virkelige verden illustrerer.

Den gode behandling – hvad virker?

8.47 min. - [lyt]

Risikerer vi at overse det vigtigste, når faglige blikke rettes mod psykopatologi og rusmidlers skadevirkninger? Måske. Høj faglighed på det medicinske og pædagogiske felt er vigtigt men recovery-forskningen peger på, at det i høj grad er de mere hverdagsagtige elementer, der har betydning for recovery-processen. Helt basale ting, som f.eks. bolig, søvn og hygiejne, behovet for at gøre nytte samt sociale behov skal ifølge Steen Guldager prioriteres højt, og hans erfaring er, at koordinerende indsatsplaner kan være med til sikre helhedsorienterede indsatser på tværs af fagligheder og sektorer.